

[Udenrigsministeren.]

allerede kom til udtryk på NATOs ministermøde i december 1967 i den såkaldte Harmelrapport, der taler om NATOs to hovedopgaver. Den første er at opretholde tilstrækkelig militær styrke og politisk solidaritet til at forsvare medlemslandenes territorium over for mulige ydre anslag, og den anden er på dette grundlag at fortsætte bestræbelserne for at gøre fremskridt i retning af et mere stabilt forhold, hvor de bag øst-vestkonfrontationen liggende politiske problemer kan løses.

Endnu vanskeligere end at beskrive de vestlige motiver er det at analysere de østlige. Da de østeuropæiske samfund er så lukkede, som de er, skal jeg ikke forsøge en sådan analyse, blot pege på, at den nuværende udvikling ikke var kommet i gang, hvis der ikke ligeledes var blevet lagt en mere forsonlig holdning for dagen fra denne side end tidligere. Konflikten mellem Sovjetunionen og Kina har måske spillet en rolle, men i øvrigt er en vigtig faktor utvivlsomt en voksende forståelse for nødvendigheden af et økonomisk og teknologisk samarbejde med vesten for at sikre en fortsat økonomisk udvikling.

Alt dette kan kun være fingerpeg til belysning af den situation, vi befinder os i. Det vigtigste er, at den afspænding, som er den eneste farbare vej frem i forholdet mellem øst og vest, er begyndt at sætte sig konkrete spor.

Som den nærmeste vestlige nabo til begge de to tyske stater er Danmark selv sagt yderst interesseret i en løsning af Tysklandsspørgsmålet. Forbundsrepublikkens aktive østpolitik er derfor her i landet blevet mødt med den største tilfredshed og sympati. Vi opfatter den som et konstruktivt forsøg på at sætte de stivnede fronter i bevægelse.

Dette gælder ikke mindst den dialog, der er kommet i gang imellem de to tyske stater, og som i første række tilsigter at lette samkvemmet inden for den tyske befolkning, uanset om de er borgere i den ene eller den anden af de to tyske stater. Ved at efterkomme indbydelsen til at komme til Erfurt for at mødes med den østtyske ministerpræsident Willi Stoph viste forbundskansler Willy Brandt, at han var rede til at forsøge nye og utraditionelle veje for at bringe det tyske folk nærmere sammen og

derigennem fremme den almindelige afspænding. Det er vort håb, at det østtyske regime under de særdeles ømtålige forhandlinger, der forestår, vil vise lige så stor fleksibilitet, således at forhandlingerne kan krones med et positivt resultat.

Som en følge af udviklingen i det indretyske forhold er der fra flere sider her i landet blevet slået til lyd for en udbygning af det dansk-østtyske forhold. Hertil er der at sige, at de praktiske forbindelser, herunder navnlig de handelsmæssige relationer mellem Danmark og Østtyskland, forløber tilfredstillende. Der er også et voksende kulturelt, kommunikationsmæssigt og sportsligt samkvem med Østtyskland.

På det politiske område er det fortsat regeringens opfattelse, at spørgsmålet om Østtysklands status udgør en del af det mere omfattende Tysklandsproblem. En for alle parter og for Europa tilfredsstillende løsning af dette centrale politiske spørgsmål forudsætter en udvikling i det tyske folk selv. En sådan udvikling er tydeligvis i gang netop som et resultat af forbundsregeringens normaliseringsbestræbelser over for såvel de østeuropæiske lande som Østtyskland, men da de indretyske drøftelser som bekendt endnu befinder sig på et foreløbigt stadium, bør man efter regeringens opfattelse ikke tage noget skridt, der vil kunne forstyrre denne udvikling. Dertil kommer, at en dansk anerkendelse af Østtyskland ville være i strid med de aftaler fra oktober 1954, som blev indgået i forbindelse med Forbundsrepublikkens optagelse i NATO. Det er en del af disse aftaler, at Forbundsrepublikken Tyskland for sit vedkommende bl. a. gav afkald på fremstilling af A-, B- og C-våben og erklærede, at den ville afstå fra enhver handling, der var uforenelig med NATOs strengt defensive karakter, herunder navnlig aldrig ville tage sin tilflugt til magtanvendelse for at opnå Tysklands genforening eller en ændring af Forbundsrepublikkens grænser.

Medens den indretyske dialog endnu ikke har sat sig konkrete spor i form af aftaler eller lignende, er de sideløbende tyske drøftelser med Sovjetunionen og med Polen som bekendt resulteret i indgåelsen af henholdsvis Moskva-aftalen af 12. august og Warszawa-aftalen af 7. december 1970. Begge disse aftaler betegner, ikke mindst som følge af